

PERIÒDICH POLÍTICH VERMELL

—VENTA: 30 exemplars, 1 pesseta; Un número, 3 cèntims.—Sort à llum los dimencres ab tota regularitat.—SUSCRIPCIÓ: Espanya, 1 pesseta trimestre; Extranjer, 2.—

Per menjar junts la escudella del gran topi nacional, se uneix aquesta parella en matrimoni formal.

ALTRA DENÚNCIA

Y van quatre en poch temps. No podem queixar-nos de la *llibertat* que s' disfruta ni de las atencions que mereixem al Fiscal encarregat de nostre periòdich.

Lo dimars d' aquesta setmana rebem la visita d' un agutzil del Jutjat portantnos una paqueta de citació pera passar a declarar en un sumari obert per ofensas a la moral.

— ¡Una nova denuncia! diguerem. Quanta rahó tenen los catòlics al dir que la Providencia tot ho dona ab abundancia. ¡Fins las denuncias!

Es cert que no n' hi sentim grat, mes com la voluntat es lo que basta, estem més que satisfets de la bona voluntat que se 'ns demostra en això d' empaperarnos tot sovint.

Y acudirem lo dimecres al jutjat municipal del districte del Pi d' aquesta ciutat, y allí sapiguem que havia sigut denunciada la correspondencia de Sant Vicens d' Hortons inserta en nostre darrer número. Com en ella 's deya algo dels actes de cert rector, lo Fiscal califica l' escrit d' ofensiu a la moral. ¡Y en cambi l' rector potser seguirá tranquil portant al campanar noyas de quinze anys de las que acudixen a aprendre de doctrina! Aixís es lo mon avuy: nosaltres, per anatematizar fets de immoralitat, se 'ns denuncia per ofendre a la moral, y 's que ab sos actes immorals donan lloch a nostras crítiques, se queden tranquils, porque la ley no arriba fins a sas alturas. Aquí podem dir ab lo poeta:

Bueno es el mundo; bueno, bueno, bueno,
como de Dios al fin obra maestra.

Y deixemnos de consideracions, que tractant-se de tals assumptos sempre son perillosas.

Consti no més que tenim un' altra denuncia demunt per haver publicat immoralitats del clero, y que en qüestions de moral pensem igual que pensavem avans de tenir tal ensepegada.

Y seguirem atacant la immoralitat del clero y de la gent reaccionaria y de tothom que s' ho mereixi, com millor poguem entendre dintre la legalitat, encara que 'ns resultin treballs penables a Barcelona y molt legalis en altre punt d' Espanya, com ha succehit ab aquella lámina de *Moralitat burguesa*, que a nosaltres nos costà una multa y que ha reproduhit en cromos sens cap contratemps nostre apreciat colega de Madrid *El Motín*, company de penas y fatigas de La Tramontana, en la nobilissima tasca de moralizar al clero, si be avuy per avuy està un xich més de sort en això de donar feyna als Fiscals.

EN L' ATENEU DELS SENYORS

Aquells que creuen, per haverho llegit en los llibres dels sabis, que en la lluyta per la existencia los sers superiors dominan als inferiors, si haguessin acudí: l' últim dilluns al Ateneu Barcelonés de segur que haurian dubtat de sa creencia.

Dos joves en la plenitud de son talent, plens d' historia, filosofia y ciencia d' aquella que, embotellada en los actuals sistemes d' ensenyansa, se dona en las universitats que paga tothom y no més serveixen pels fills de las classes acomodadas, varen fer mostra de sa potencia intelectual y artistica, exponant en frasse bonica y acurad acadèmica la contradicció, l' absurd y l' sofisma.

Y 's graves senyors que 's escoltaván se mostravan satisfets y aplaudían, y no faltava algu... veterano de la explotació, gat vell en l' art de fer treballar als obrers pera quedar-se ab lo fruit de son treball, que digués: — ¡Quin dimoni de noys, que n' son de sabis!

Lo Sr. Balaguero creu que l' socialisme conlon lo fi ab los medis, se preocupa solzament de la possessió dels bens materials, y, faltat de una concepció clara del dret, va a la anulació de la llibertat individual, de la familia, del municipi, de la provincia y del Estat.

Creu també l' Sr. Balaguero que l' socialisme tendeix a establir un Estat absorbent que determinés totes y cada una de las manifestacions de la vida, fent aixís que l' individu morís asfixiat per excés de reglamentació.

Es a dir, que l' Sr. Balaguero sab de bona tinta que l' socialisme vol, a la vegada y tot de un plegat, la destrucció del Estat y la absorció

de tot per l' Estat. ¡Aneuli al darrera ab aquesta lògica!

Dret, es la lliure manifestació de las condicions humanias; no hay derechos sin deberes ni deberes sin derechos, va exclamar lo Sr. Balaguero en un moment d' inspiració y d' eloqüencia en que llenjava per sos llavis un confús troplel de paraulas suministradas per la memoria, ja que la inteligencia feya rato que se li negava a pendre part en aquell desbordament d' oratoria insulsa y acaramel lada; los socialistas son una gent que no tenen noció del dret, van inspirats tan sols pel sensualisme, sens més guia que la enveja que senten per los que ocupan las altas posiciones sociales, y solzament pensan en la forsa.

A pesar de tot això, lo Sr. Balaguero va donar una definició del dret que no pot exhibir com seva, porque está en contradicció ab lo conjunt de sas idees, puig va fer us, ó, millor dit, abús del lema de la Internacional, del lema dels treballadors, que sens dupte no s' preocupan tan exclusivament de la forsa, quan han trobat una fórmula tan justa que fins ha arribat a imposarse al Sr. Balaguero.

La classe mitja d' Espanya va matar frares y despossehir a la Iglesia, y això, segons lo senyor Balaguero, va estar ben fet, porque 's frares eran inútils y 's bens de la Iglesia eran inútils per a la *ma morta*; pero això de despossehir als burgesos, que monopolisan la producció y 's medis de produhir en benefici de tots los productors, no pot anar de cap manera, porque, porque... porque sí.

Després de tot los socialistas se queixan del mal social, y saben quins son los causants de aquest mal: ho saben! No! Donchs lo Sr. Balaguero ho sab: son los socialistas mateixos, que ab sas queixas, sas protestas, sos motins y sas revolucions espantan als ríchs, que amagan aos capitals, tot ho paralisan, y en cas extrem professan la maxima de «qui no n' tinga que 's penxi». Si 's socialistas deixessin tranquilament als potentats organitzar aquestas grans companyias industrials y mercantils que per la explotació y la usura arriban al acaparament de tota la riquesa y a la degradació y a la última miseria de tots los productors, tindriam pau a lo menos, ja que no entra en los plans del ser suprèmer establir en la terra la felicitat reservada no més que als benaventurats que morin en la seva Gracia.

Y a propòsit de Deu: lo *sans façon* ab que l' tractan los socialistas es una poca vergonyosa, porque ell es l' autor de tot y ja té disposat com ha d' arreglarsho, y desconeix sa autoritat y proposase arreglarho tot sense contar ab sa sabiduria infinita, es satànica soberbia. Estem conformes; pero allavors, ¿per qué l' Ateneu s' embolica en aquestas discussions, en lloch de oferir un novenari a Sant Roch pera que regni l' armonia social? ¿Per qué l' Sr. Balaguero, en lloch de fer aquest discurs mimich-bulliant, no paga una missa pera que Deu vulgui arreglar los bunyols socials que tolera per sa infinita misericordia?

Lo Sr. Balaguero acabá dihent que algo tenia pensat pera la solució del problema social, pero que no li permetia exposarho l' estat de la seva gola.

¡Malvatge! per una mica de *laringitis* que va patir lo Sr. Balaguero no estem ja en possessió de lo que pot resoldre l' gran problema! Y pensar que si no fos per aquella *laringitis* podriam ja estar tocant la Marsellesa y l' himne de Riego pels carrers, y podriam sortir los gegants y ferse iluminacions, y vessar per tot lo entusiasme y la alegría per haver trobat la solució al problema social!

¡Vaja! que s' curi aviat lo Sr. Balaguero, y llensi son secret, que aixís a tots nos farà felicitos y ell alcançarà la immortalitat.

Lo discurs del Sr. Rahoia 'ns va fer pensar que la biblioteca del Ateneu Barcelonés no es tan bona com diu la fama, ó que l' dit senyor es poch aficionat a la lectura de las cosas modernas, ó, en fi, que va molt atrassat de noticias.

Tracta al socialisme d' avuy ab los arguments que 's polítics y 's economistas del any 1848 combatian al comunisme, y la seva lògica va tan be al assumpte de que s' tracta, com si a un capellà mo l' vestissin de xulo pera dir missa. Unicamente *El Individuo contra el Estado*, de Spencer, li va donar un aspecte una mica modernizat, pero la argumentació de Spencer adaptada a la oratoria del Sr. Rahoia resulta

sens cap ni peus, y ve a ser com una massa informe que fatiga la atenció y acaba per obligar a escoltarho com qui sent ploure.

Una afirmació va fer lo Sr. Rahoia, que segurament li va capitar las simpatias dels seus consocis: «Lo treball es una necessitat, mes no es un deber». Al sentir això, de fico hi hauria burges que, fregantse las mans d' alegría, va exclamar sens poguerse contenir: — ¡Això, noy, això! lo que necessiti que treballi.

Y preteniu que deixant fer y deixant passar y reconeixent que un que no produheix res pot entregarse a una vida regalada y sibirifica mentres que 's productors pateixen miseria, es com se compleixen las lleys del univers: lo per la meva part no ho crech, ni crech tampoch que 's llegidors de La Tramontana ho creguin, y menos encara l' immens número de treballadors que s' agrupan en sas societats y en sas federacions. Ja poden lo Sr. Rahoia, los burgesos y tots los que 's adulan anar dihent que aixó son electes de la enveja y de la concupiscencia, que ja tothom reconeix que aquesta imputació, ridícula per lo absurda y que ha perdut tota eficacia en los temps que correm, fou inventada pels satisfets pera veure si ab ella podían lograr que 's oprimits desistissin de sas justas aspiracions.

Perá terminar dirém al Ateneu y als oradors del dilluns, que l' dia que vulguin, no solzament estudiar la qüestió social, sino aprendre a discutir sense bolidays, sense *Su Señoría*, sense sofismas, pero basantse en datos positius y argumentació rigurosament lògica, que demanin per favor a qualsevol treballador dels que explotan que 's porti a una reunió de la societat del seu ofici, y a bon segur que tindrán boca badada pera quinze dias.

Y prou per avuy.

ESCARBAT, BUM BUM...

A vuyt anys ajuda missa,
las campanas sap ventar
y més lluny sa vista hi clissa
que l' penell del campanar.
Revolucion entre las velas
fa molts anys pel rector:
sol omplir las candelas
mes los budyos molt millor.
Escarbat, bum bum,
posahí oli a ne 'l lum.

Ja li afaytan la corona:
demà missa cantarà
sols li falta majordona
pera ser bon capella.
Ja la busca; ja la troba;
ja la mira de reull;
es grasseta, blanca, jova...
Valdrá més que girem full.
Escarbat, bum bum,
posahí oli a ne 'l lum.

A darrera d' una tauca
assenat lo trobaréu.
Ja es vicari 'l gata maula!
Siga tot per 'mor de Deu.
Amosada y examinada
a los que han de pendre estat,
y no ho ha al bari fedrina
que no hi hagi confesat.
Escarbat, bum bum,
posahí oli a ne 'l lum.

Bona tauca, majordona,
hors, gallines, gras bacó,
sone gallas ben rodona...
Deu lo gueri, senyor rector!
Per molts anys en companyia
puga viure del remat:
que si l' lina al clatell cria
vosté 'l té ben esquitat.
Escarbat, bum bum,
posahí oli a ne 'l lum.

Arxivi, si jo no m' erro,
al carrer del Paradís:
De resultas d' un enterro
hi ha vingut lo ser felis.
Se fa dir senyor canonje,
y, com ell, fa jochs de mans
y hi ha alguna vida flonja
que somhi capellans.
Escarbat, bum bum,
posahí oli a ne 'l lum.

Gasta mitja y porta creusa
y 's besen molts l' anell;
te arunt sempre la carrossa
y de gras no cap en vell.
Té palau, y 's acricria,
a no estar may desprovist.
i no ho digués; pero predica
la moral de Jesucrist.
Escarbat, bum bum,
posahí oli a ne 'l lum.

Ja l' envian a Sevilla:
aquebibe, donchs, acé...

Ja no aneu cap pobilla:
vaig i ferme capella
No hi fe res que holt diguin
los baylets quan passare:
fare i sort per més que riguin:
fins que cantin desare:
Escarbat, bum bum,
pòsabi olí, pòsabi oli;
escarbat, bum bum,
pòsabi oli a ne l'ham.

LLEIX

UNA FESTA AL NINOT

QUADRO DE COSTUMS POPULARS

(Continuació)

—Ahont nos quedarem a fer la teat?—digué luego en Pere,—jo diria aquí mateix a Lloro. Crech que l'vi es bastant bo...

—Ca, home, ca. Al Lloro no hi ha prou fogons pel públich, y nosaltres no estém per funda. Anem al Pallar, que com allí es un xich més lluny, sempre tenen lo vi una migueta més bo porque la gent hi fugi. Ademés hi ha fogons a la part de fora per aquells que s' couchen lo menjar, y com nosaltres no estém per fundas, allí no tindrem necessitat de fer la cuyna a terra.

—Be, he, si t' sembra millor, jo ja m' hi confronto en anar al Pallar.

—Es lo millor puesto pera menjarbi, y s' hi està ample, porque hi ha huch per tot.

—Això m' agrada.

—Pero com t' aguardant allí va a sis lo patrici y l' oli a set y mitj la quarta, aquestas cosas las compro aquí, porque van més barato. (No siguem pobres y tontos).

—Tens rahó.

—Y ben net. Té, ja ve la Paula ab t' aguardant. Me sembra que aquestas mossas serà molt espiadales.

—Ja li convé. Serà l' unich dot que tindrà pera poder casarse...

—Y la Treseta.—pregunà la Antonia a la noya gran aixis que arriba.

—Encara no l' hi viata sortir del Porró. Deu estar encorren l' embut; com l' oli triga tant...

—Be, ven tu a veure qué fe i diguè que nosaltres aném fent vi cap al Pallar. Dom la ampolla.

La Paula atargà la ampolla a sa mare y anà a fer lo que aquesta li deya.

Lo matrimoni y 's dos nens continuaren son camí en direcció al Pallar.

Mitj quart després tornava a estar reunida tota la familia y 's disposava a emorzar.

Nosaltres deixemnos menjar tranquils, que ja 's tornaren a trobar oportunament:

11

Lo dematí de las festas acostuma passar en lo Ninot sens cosa notable que valga la pena d' estar presentada en nostre quadro de costums, puig si be l' moviment may se viu allí reduhit a la nulitat, en cambi may tampoch té comparansa ab lo de las festas a la tarde, desde las tres fins als última raigs de la claror del estre del dia. Aném donchs a entrar de ple en aquell bregit, primer punt objectiu d' aquest treball.

Després d' una relativa quietud que dura de poch més de la dotze fins prop de las dues, cap a n' aquesta hora comença a pulir la gent animat, que va augmentant fins una hora ó mitja abans de posdre lo sol, en que després comença a desfilar la concurrència cap avall.

Durant aquest temps tots los establiments del Ninot han doblat ó triplicat son personal pera servir al públich. En las tabernas s' ha pensat gran part de la nit anterior arreglar vi per l' emporá, y es precis estar tothom al peu del canó pera aprofitar aquell parer d' horas de furiosa pressa en simplir bots y ampollas y porrons de tota mena de liquis que passen per soch de rabina.

Las taulas de carn ostenta a sencesa algun creatur que fan passar per molit, y en los incineras més de quatre vegades s' hi mata algun porch missel que al primer dia de posar-lo a la venda al vespre ja no se 's canta gall ni gallina.

A las tres tot comença a bullir. Las moltes taulas que pera menjarbi tenen la major part de tabernes, quedan ben aviat plenas com un ou. Voltant los enanyaments de prop las taulas, y en la explanada fins a la via del ferro-carri, s' hi forman centenars de rotllons de personas que venen asseguts a terra menjant la tradicional esquitanyia o alguna prosaica nostalla de berril, ó la clàsica xatayna fent companyia a la indispensable truyta ab monjats, sempre ben rebuda entre la gent del bronzeo barceloninés. No falta tampoch qui t' porta alguns cassols de menjar de casa, que sacalla en un fujó económic y ambulant format per tres pedras, ni qui traguen la paella pera poderse adropar las truytas de calent en calent; mes aquestos son los menos, puig sent més bona la gata que l' menjar y abans empenyen pera deixar cascades buydas y plata nets, suplantant que s' hagi fet un de tals truytas, cost sempre indult en aquestos populars tiberis. En semblants festes buidicilas lo menjar de ploma pot ben dirse que es cosa desconeguda, puig passat d' alguna fondeta que tinga enclonó ó pollicastero porque l' amo haja trobat alguns gangos, pels demés punts, y s'obre tot entre la gent que s' porta l' menjar de casa, que son los més, aquest veu es totalment desconegut. De conill ja se 's sacrificia algun, mas pot ben assegurar-se que per cada llura de carn de pel ó ploma se consumeix una

arroba de bacallá y un quintar de menuts de las més grosses bestias que s' matan pel consum del públich de Barcelona y pobles dels voltants.

Lo vi no es per cert la que més s' escasseja, puig alguns que entre setmana l' suprimixen per article de luxe, van allí a la festa i ferren passar las ganas. Mes es precis confesar, fent honor y justicia al poble catalá, que son molt poch los casos repugnants que del abús de la beguda resulten, y encara, quan aquestos tenen huch, son casi sempre reparats en personas forasteras, y las poch vegades que a catalans ha succehit, casi may han sigut de la bonrada classa treballadora que 's guanya l' pa ab lo abhor del seu front, sino sempre de la classe de pretendents a pinks, matuteros ó alguns altres de vida més viciosa, que també visitan aquell huch.

Torna a parlar-se ab insistència de si s' donarà una ampla amnistia als emigrats polítichs y en Ruiz Zorrilla tornarà a Espanya acceptant la legalitat borbónica.

Poso la noticia en quarantina. Per una part en Sagasta y liberalisante de tal manera, que 's periodistas d' oposició ja havém arribat a viure de miraclo, y per altra part contan que l' emigrat de París imposa la condició de certas reformas lliberals pera tornar a Espanya.

Torno, donchs, a dubtar d' aquest arreglo. Que de realisarse no fora més que una nova pasterada de la política.

12

Varios mossos de la Esquadra, vestits de payá, anaren per agafar a un subjecte al carrer de la Neu de Sant Cugat una matinada de la derrera setmana, y siga per lo que s' vulga, lo cas es que l' individu que s' buscava fou mort en lo replá de la escala de la metexia casa en que vivia, pels ciats mossos de la Esquadra.

Molts son los comentaris que de públich se fan a 's aquest fet, que 'ns guardarem be prou de publicar nosaltres, porque maldichas las ganas que tenim de donar feyna al Fical; mes ja no 'ns falta altra cosa sino que 's Mossos, que tan célebres se feren poch abans de la Revolució de Setembre, tornin a renovar sas proesas de tenir que matar gent que fugia, que vera resistència, etc., pera trobarnos devant de las metexas causas que produhiren la Gloriosa.

Y punt en boca, que l' Fical fa uns utils com unas taronjas.

13

Algun periódich madrileny se fa creus de saber lo que costan los bolados gastats al Congrés pera remullar las gotas dels diputats quan fan discursos.

Si per la cantitat tinguessen de guiarnos, no podriam per menos de creure que 's pares de la patria no més van al Congrés pera una cosa. Pera gastar bolados.

14

A un redactor d' un diari madrileny li han robat la capa en lo Congrés.

(Y encara dirán que la política no aguanta la capa)

En aquest cas la aguanta.

Y se la queda, que es lo pitjor.

15

Continúan activament las gestions per conseguir l' indult dels condemnats a mort pel crim del carrer de Moncada, y no s' desespera d' alcançarlo.

Celebraríam que tan lloable objecte s' conseguís, pera no tenir de veure com la justicia humana arrenca la vida de tres homes ab tota premeditació y sanch freda, quan tants altres clàsichs poden donarse que evitin tan repugnant espectacle y recordin més als criminalts tot lo abominable de son crim.

16

Grans alternatives de pró y de contra sufren la idea d' una próximá guerra general europea.

Las ambicions dels poderosos, la qüestió de Hisenda pels Estats ahont tot se sacrifica al militarisme y las rivalitats d' Alemanya y Fransa, son los tres peus en que descansa lo génit de destrucció que amenaça la pau dels pobles per no llunyans época.

Quan l' esperit de germanó universal tras-

passi ab vehemencia las fronteras, allavors se haurán acabat las guerras.

Y 's tirans haurán passat a la historia.

17

Lo dia 11 del próxim Febrer tenim de tornarnos a sentir las pessigollas d' una de nostras denunciás, puig per aquell dia tenim senyalada un' altra vista en judici oral y públich (si a última hora no s' disposa lo contrari).

Qui no tinga aquell dia ahont anar pera celebrar l' aniversari de la proclamació de la República espanyola, podrà venir a la Audiencia, que allí, sino li clavan la porta pels nasos, com lo dia del home dels idems, podrà enterarse de la causa y disfrutar de las emocionis de la vista.

18

La Assemblies del partit republicá progressista esta actualment reunida a Madrid, y entre zorrillistas y salmeronians donan cada espectacle que fa las delicias dels partidaris de la monarquia.

Aixó de las jefaturas sempre dona disgustos, y 's progressistas may acabarán d' entendres mentres se trobins jefetats per dos homes.

En los galliners dels partits polítichs, may dos galls poden ab tranquilhat trobarshi junts.

19

Fins al dia 19 del mes que corrém, anavan denunciats a Espanya, dintre del any 1887, la friolera de cent noranta periódichs.

Digueme si ab tals caricías la vida del periodista no passa ja per una fiscalisació eterna.

20

A Utiel ha aparegut un fantasma. Com los temps ja no están per tals joguinas, me sembra que aviat sentirem soroll de garrotadas.

Y trobarem algun sagristá a la casa de socorro.

21

Lo dia en que mori l' eminentíssim Castelar tindrà una gran baixa la renda de correus.

No hi ha dia en que El Globo no publicui dues columnas de felicitacions a son illustre jefe.

(Quin modo d' embrutar paper!) Donchs no dibem res del timo fet als suscriptors.

Perque no suposém que cap d' aquestos sia capàs de tirarse al cos las duas columnas ocupadas per las tals felicitacions.

22

Lligeixo en La Defensa, periódich carca de Vilanova:

*Acabo de publicarse la segunda edición del magnifico drama El matador de lobos, ultrita enciclopédicamente católic...

(Diantre de catolicisme! (Qui podia pensar-se que la seva esencia tenia de veures entre llops) Ara comprench lo salvatisme dels carlins. Es que se 's vessa la esencia.

23

Lo dia de Sant Antoni dels ases se feu célebre l' alcalde de Ullá, poblet que dista mitja hora de Torruella de Monrgri; puig tenint taberna lo president del grup llura-pensador, li doná ordre de fer tancar son establiment molt abans que 's altres del meteix ram.

Queixós lo perjudicat, acudí l' endemá al alcalde reclamant contra aquella injusticia, y l' bonillass Borrero, pera sortir del pas, feu fer un pregó igualant a totas las tabernas, baix la pena de 20 rais al amo y 5 als concurrents a xuclar la sanch de Deu a deshora.

Vet aquí un batlle bo pera fer la felicitat de qualsevol poble lo dia que en Carlets lo del As d' Oros fox nostre amo.

24

Lo nou partit monárquich nascut a consequència del matrimoni Lopez-Romero, se diu que está ple d' esperansas de ser aviat poder.

Jo ja crech que té esperansas.

Mes també estich segur que espera las caritats de palacio.

Y que may arribará a fer bonas obras.

A pesar de dirse lliberal reformista.

25

A Fransa han inventat la melinita y Alemania la roburita, elements de destrucció que acapan pera ferse la guerra los dos rivals del centre d' Europa.

Si 's dos pobles aludits ho entenguessin tindriam de buscar la eicomberita y ab ella fer neteja cada bu a casa seva del sentiment de pa-

tria y dels tirans que l'enlayran pera lagrar sos fins particulars.

Y quins microbis llavors se fomicarian, sobre tot a Alemanía!

27

De las decisions de las Assembles republicana progressista reunida a Madrid resulta que aquest parit manté la coalició ab los federals, y que fuig de las benevolencias salmeronianas pera afirmarse més y més en las intransigencias dels zorrillistas.

Nos alegrém del resultat, perque a nosaltres sempre 'ns engresca tot alló que la socarrim de revolucionarisme.

28

Ab moriu de la fusió esquerrana heterodoxa-conservadora, en Castelar ha parlat d'apostasia referintse a n' en Romero Robledo.

Y aquest, que ja tothom sab que may la pega per mogosseja la llengua, li ha tornat la pilota, referintse al republica de las benevolencias monárquicas del següent modo:

«Móviles como los de estos apóstatas no son móviles de conciencia, sino de astómag.»

Y ells que tant se coneixen, ben sapigut a' ho tindran.

CEGO, SORT Y MUT

Parlo, hi veig y fins hi sento, y no obstant so cego, sort y mut... pero qui ho diria? Donchs miré si tinc rahó:

Jo so cego per las donas; es di', 'm la cego l' amor que per ellas alimento; mes si 'm trompa hi veig molt.

So sort sempre per las cosas que no 'm solen fer favor, é hi sento molt, si a vegades me brindan negocis bons.

So mut per di' l' que no vull; mes per lo que 'm convé, no, puig per' defenar la patria aratroho com un boig.

Peru com que al mon de monna convé fe' l' mut, cego y sort, de vegades tot ho faig per' camparme millor.

JOAQUIN AINE RABELL

Ramon Ferrer, pare del president del grupo de lliure-pensadors de Malgrat, tingué la desgracia de que li dongués un atxé de feridura la setmana passada, y mossen Ramon, que es un dels burots negres més grassos de la vila, pujá al cubell del Esperit Sant y baladrejà dient que alló era un càstich de Deu perque aquell home fou l' iniciador del grupo anticlerical de Malgrat.

Fins aquí tot anava be en favor de fer creixe lo malalé del clatell dels feligrassos, mes filllets de Vostre Senyorí fos que Deu s' hagués empatat de las paraules del reverent, ó fos que en alguna reverendíssima fartanera menjés massa formatge, lo cas fou que després d' haver dinat com un... rector lo diluns d' aquesta setmana, me li pegá un atxé de la meteix enfermetat que al lliure-pensador, si be encara més fort y rebentinat, y ara teim al pobre enganya ánimas estirat al lliit y enrampat com un puro de calé sens poguer donar gracies a Deu de haver-li preparat tan impensadament lo camí de la benaventurança ahont gosará de la eterna gloria que pera tots ells jo desitjo, amen.

Peru lo més trist es que mentres lo lliure-pensador va per be y la escola laica se inaugurarà lo dia 2 de Febrer pròxim a pesar de tots los brams lleusats desde l' cubell sagrat, lo missayre deixará horfens de pare... espiritual a duas simpáticas nevodas que tenia a casa seva a tot servey.

Estém en uns temps tan descreguts, que fins la Providencia, quan fa miracles, no sembla sino que 's proposi protegir als hereties.

29

Habém rebut lo primer número de La Defensa, periódich carcatòlich que ha sortit a Vilanova

y Geltrú, y a fe de Cristo y sa Mare que 'ns ha fet passar un rato divertit.

Son artic e de fundit, que porta per títol Nuestra Bandera, acaba així:

¡VIVA LA SOBERANIA SOCIAL DE JESUCRISTO!

No sé si la enllustrada redacció del carquissim paperot donará en lo número pròxim la solució de tan extraordinariet geroglifich, pero consti que l' no insertar aixó en una secció de Caborias, Passatemps, Entreteniments ó cosa per l' estil, es enganyar piadosament al públich.

No es a Vilanova ahont tenia d' apareixe tan ximplici paperot, sino a Sant Boy. Allí estaria en son centre.

Y tant es planta exòtica en aquella lliberal vila un periódich carca, que haventhi allí duas imprentas, per cert notabilissimas en poblacions de segon ordre, han tingut d' anar a imprimir aquella farúm d' encens fora de casa.

Comenzo a felicitar-me dels resultats que a favor dels lliure-pensadors de Vilanova portará la campanya absolutista del orga sagristanesch La Defensa.

30

Peru vinguin aquí, senyor rector del Hospital del Infante: si vosté sabia que aquell tros de terrenno no era seu, per que se l' va vendre a la empresa del carril de Valencia?

Que perque li donava vuitanta duros? Home, aixis jo també 'm podria vendre totes las fincas d' en Girona inclús la fatxada de la catedral.

Fassis repicar si ara 's tres propietaris de Vandellós li han fet la guitza. Que 's pensa que tots tenen de ser bons jans com lo mestre d' escola que té l' valor de casarse ab la majordona sens pensar que en cap cap cab, lo que cab en lo seu cap?

¡Ah, sicatero! vosté es una mescla de Tenorio y de Candelas, que ja li poden fer un nus a la cúa...

31

Un feligrés de La Bisbal que 'ns ha escrit, s' escandaliza perque l' dia d' ignocens jugavan capellans y noyas a casa la Sra. Palera, y feren un tiberi junt.

No portan tots faldillas? Donchs deixeu los que fassin, que no passarà res del altre mon.

A menos que l' feligrés tingues enveja! Llavors que 's fassi burot negre.

32

Un jove y una fadrina de Pont de Vilomara s' estimavan, y no podent resistir las tentacions del amor, ell va obrar com molts rectors, y ella quedá com algunas majordonas.

Y determinaren casarse. Mes com ell era soldat de la reserva, no podia fer-ho públicament, y aná a trobar al rector pera arreglarlo de modo que no patís la honra de ningú, dispostos com estavan los joves a unir-se en matrimoni.

Y qué dirian que 's va aconsellar lo rector: Donchs que la noya vingüés a Barcelona a deixar aquell ignocent fruit del amor al Hospital, y que s' entornés luego al poble com si res no hagués passat.

Ha cregut aquell burot negre que al mon tothom amaga las entranyas sota una sotana? Donchs va molt equivocat. Casi tothom ostenta ab orgull l' amor de pare ó mare, y sols per una aberració de la naturalesa se comprenen certes vituperables accions.

Y pensar que per atacar la immoralitat de aquesta gent se 'ns perseguex per ofendre a la moral!

¡Uix! ¡quin fàstich!

33

Se recordan d' un capellá del Estartit que no volgué batejar una criatura perque l' padri no anava a la gabia dels pecats a lo menos un cop per cada Pasqua florida?

Se recordan també de que va ser enjagat a dida l' reverent, y la criatura fou inscrita al registre civil, prescindint de remullarli l' bacallá del capsirot?

Donchs veyent l' ensotanat que a pesar de faltarli lo primer pinso catòlich la criatura feya cara de posarse més grassa que un rector, ara ha mogut rahons pera batejarla encara que li donguessin per padri lo meteix moro Mussa.

Los ensotanats fan com los gossos patés.

Envesteixen als que fugen, mes si veuhen que algú resisteix ab valor, pera fugir se pegan clatelladas ab los talons.

EPIGRAMA

Se queixava l' senyor Prat de que tenint piano en Tano, may ha tocat tel piano, sempre que a en casa ha anat, y al senti aixó, molt aviat la filla de la Mercé, que l' sab tocar molt rabé, ab gracia va contestarli: —Si ve a casa puch tocarli tot lo que vulga vosté.

J. STARAKA

XARADA

Una vocal de segü la ha, una consonant me dona segona, y nota musical es la tres. Y si vols saber lo que es poch tindras de cavilar: nom de dona pots trobar en lo meu ha dos y tres.

J. MORET

LOGOGRIF NUMÉRICH

- 1 1 3 4 5 6 7 8 9 0 = Carrer de Barcelona.
1 3 0 4 2 9 0 = Poble catalá.
5 9 8 7 3 4 0 0 = Carrer de Barcelona.
9 3 1 2 3 7 4 = Nom d' home.
1 2 0 7 9 5 = Carrer de Barcelona.
1 5 9 4 5 = Nom de dona.
4 2 3 5 = Poble catalá.
3 2 1 = Tothom ne id.
2 1 = Carrer de Barcelona.
8 = Una lletra.

TRENCA-CLOSCA

En Castell

Combinar aquestas lletres de manera que donguin lo nom d' un poble de Catalunya.

ROS D' OLOT

GEROGLIFICH

Polisson Burot

+P

A G I

Papat Mut

SOLUCIONS

A LAS CABORIAS DEL NÚMERO PASSAT

- XARADA-COYVERSA: — Pe-co. MITELL.
TRENCA-CLOSCAS: — Vallldonzella.
LOGOGRIF NUMÉRICH: — Plateris. Artillé. Ritosa. Pista. Pere. Ter. Te. A.
GEROGLIFICH: — Per cabells llarchs las donas.

Barcelona.—Tipografía LA ACADEMIA, Ronda de la Universitat, 6

CORRESPONDENCIA ADMINISTRATIVA

- J. T. (Torrellá).—Servit ja l' número passat ab l' aumet del pedido.
S. C. (Vilassar de Mar).—Feta la rectificació del pedido també ja en lo número passat.
M. V. (Sant Joan Lesfontes).—Fou una equivocació lo no haver canbiat lo nom. Se farà d' avuy en avant.
P. L. (Torreclaus).—Servits los que demana d' aquest número.
J. S. (Grandollers).—Queda nota presa del aumet que indica.
I. B. (Sant Joan de las Abatesses).—Rebuts los sellos.

LA TRAMONTANA

PERIÓDICH POLITICH VERMELL

ILUSTRAT AB CARICATURAS

Suscripció: 1 pesseta trimestre, pago adelantat

Al que se suscriga per un any, se li regulará un exemplar del libre Estudios filosofico-sociales, original de J. Ferrer.

Número solt, CINQUÉ cèntims

LA REVOLUCIÓ

POEMA EN TRES CANTOS

original de

J. LLUNAS

Se ven a Barcelona en los kioscos de la Rambla y a fora en casa dels corresponents de LA TRAMONTANA.—Enviant direrament l' import de la nostra Administració, també s' remeten exemplars sueltos pel correu.

Preu DOS rals